

Kansan Sivistysrahasto

Toimintakertomus 1.11.2014 – 31.10.2015

Säätiö juhli näyttävästi 60-vuotista toimintaansa

Säätiö juhli 60-vuotismerkkipäiväänsä Valkeakosken Työväen musiikkijuhlilla. Juha Tikan orkesterin säestyksellä laulanut Amadeus Lundberg valloitti monen kuulijan sydämet. Konsertin aikana kuultiin tangojen lisäksi työväenlauluja ja tunnelmallisia kaalelauluja. Konsertin yleisössä oli suuri joukko säätiön ystäviä, tukijoita ja rahastojen aktiiveja. Erityisesti maakuntarahastojen hoitokunnat olivat edustettuina tilaisuudessa. Konsertin jälkeen säätiön johto nautti Valkeakosken kaupungin vieraanvaraisuudesta päivällisellä, johon mukaan oli kutsuttu myös SDP:n johto.

Erityistä arvokkuutta juhlaan toivat kulttuuripalkinnoilla tunnustusta saaneet.

Eila Roine sai säätiön erityisen 60-vuotisjuhlapalkinnon. Aurinkoisessa tilaisuudessa julkistettiin myös arvostettujen Työväen Kulttuuripalkintojen saajat, Työväenliikkeen kirjaston johtaja Kirsti Lumiala ja pitkän linjan työväenmuusikko Reino Bäckström. Palkinnot myönnettiin kiitokseksi työväenkulttuurin sekä sivistys- ja valistustyön parissa tehdystä ansiokkaasta työstä. ”Käykää jatkossakin konserteissa ja harrastakaa kulttuuria!” lausui Eila Roine kiitospuheessaan.

Tilaisuudessa palkittiin myös säätiön järjestämän onnittelulaulukilpailun parhaat. Kilpailu järjestettiin yhteistyössä Suomen Säveltäjät ry:n ja Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry:n kanssa.

Kilpailun upean voittokappaleen tehneet Veli-Matti Karén, Johan Fanzon ja Marja Davidsson pokkasivat palkinnon laulullaan *Juhlan aika*. Toisen palkinnon laulullaan *Sun päiväsi* sai Sauli Alipirjelä ja kolmas palkinto jaettiin *Tällä laululla* -kappaleen tekijöille Tomas Takolanderille ja Tero Pajuselle.

Säätiön kotisivujen äänestyksessä yleisön suosikkikappaleeksi nousseen *Onneksi olet* -kappaleesta palkitut olivat Kai Jämsä ja Hanna Ekola.

Palkinnonjaon jälkeen voittajakappale *Juhlan aika* laulettiin koko konserttiyleisön voimin.

Säätiön esite on noteerattu vahvasti

Vuoden 2015 esitettä jaettiin 6000 kappaletta. Apurahatarinoiden lisäksi julkaisussa kerrottiin erityisesti Päivi ja Paavo Lipposen rahaston, Irene ja Kalevi Sorsan rahaston, Viola Järvisen rahaston, Varsinais-Suomen maakuntarahasto Nils Robert af Ursinin rahaston ja TEAM-rahaston hankkeista.

Edesmenneiden teollisuusneuvos Toivo Lepistön sekä Ahti ja Sirkka Lahtisen merkittävistä lahjoituksista kirjoitettiin artikkelit. Historiallisena katsauksena esitteessä esiteltiin Väinö Voionmaan elämäntyötä. Säätiön valtuuskunnan pitkäaikainen puheenjohtaja, ministeri Pertti Paasion haastattelu sai ansaittua huomiota.

Café Ursula esiteltiin perusteellisesti. Ursulan uskomaton tarina, alkupääoman saaminen pulloja ja paperia keräämällä ja Helsingin demarinaisten sinnikäs toiminta eivät olleet kaikille lukijoille entuudestaan tuttuja. Myöskin Café Ursulan tehtävä sosiaalista työtä tekevien järjestöjen tukemiseksi tuli monelle yllätyksenä.

Artikkeli tyytyväisestä ammattiosastosta, joka käyttää KSR:n adresseja jäsentensä muistamiseen herätti osaltaan kiinnostusta merkkipäiväpalvelujamme kohtaan.

Tapahtumissa innostunutta yleisöä

Päivi ja Paavo Lipposen rahaston talvikonserttisarja sai jatkoa, kun Musiikkitalon lavalle nousi sopraano Hannakaisa Nyrönen. Täysi Sali vaikutui poikkitaiteellisesta esityksestä, jossa kuultiin myös Suomen nuorten naisten nykyrunoutta. Musiikkitalolla pidetty upea konsertti järjestettiin yhteistyössä Sibelius-Akatemian ja Osuuskunta Tradekan kanssa.

Päivi ja Paavo Lipposen rahaston taidekokoelmassa on 34 teosta. Taidekokoelmaa kartutetaan vuosittain Kuvataideakatemian lopputyönäyttelystä hankittavilla teoksilla. Taiteilijan tukeminen uran alkuvaiheessa rohkaisee nuorta jatkamaan luovaa elämää. Lipposen rahaston taidekokoelma on tallennettu Nykyaiteen museo Kiasmaan. ”Koti- ja ulkomaisten nuorten taiteilijoiden tekemät teokset antavat hienon lisän Kiasman kokoelmille. Museoon tallennettavat teokset laajentavat kuvaa taiteilijoiden tekemisistä ja antavat mielenkiintoisen näkökulman siihen, miten kypsemmän kauden teoksien piirteet ovat jo orastavina varhaisimmissa teoksissa”, sanoi kokoelman perustamisvaiheessa vuonna 2008 museonjohtaja Berndt Arell.

Irene ja Kalevi Sorsan rahaston kääntäjäpalkinto Katriina Huttuselle runoilija Yahya Hassanin teoksen Runot suomennoksesta ja Katri Valan rahaston runopalkinto Reetta Pekkaselle teoksesta Pieniä kovia nuppuja, jaettiin lämminhenkisessä tilaisuudessa Helsingin Kirjamesuilla.

Tauno ja Ingeborg Yliruusin kodin kauniilla kalusteilla sisustettu kirjailijaresidenssi Ruusintorppa sai kesäasukkaakseen Savonrannalta syntyisin olevan toimittaja Ulla-Maija Rouhiaisien. Kuuden viikon antoisan residenssityöskentelyn jälkeen Rouhiainen kiitti säätiötä Ruusintorpan entisen isännän, Tauno Yliruusin kirjoittamalla ajatuksella:

Oodi Savonrannalle

*”On nuoria miehiä
aina Helsinkiin asti.
On nuoria naisia enemmän kuin autolasti.
Olet köyhä Savonranta työttömiesi tähden
sitä ajatellen täältä joka syksy lähden”*

Tauno Yliruusin nimeä kantava palkinto jaettiin toimintavuonna ensimmäistä kertaa. Palkinto jaetaan vuosittain Tapiolan kirjaston järjestämän kilpailun voittajalle. Tarkoitus on saada eri-ikäiset ihmiset innostumaan kirjallisuudesta, runoudesta ja mikseipä joku vuosi vaikka sarjakuvan tekemisestä. Toimintavuonna kirjasto järjesti kirjailija Joonas Konstigin suunnitteleman ja vetämän Yliruusi-kirjoittajapajan. Yliruusin palkinto jaettiin kirjoittajapajan parhaimmille osallistujille ja kirjoittajille.

Tauno Yliruusin kirjailijanurkkaus Tapiolan kirjastossa on kirjaston henkilökunnan mukaan ahkerassa käytössä.

Apurahojen ja palkintojen jako

Apurahoja jaettiin yhteensä 414 470,00 (322.310,00) eurolla. Apurahojen määrä on 3,0 (2,8) prosenttia omasta pääomasta. Apurahahakemuksia kertyi 1707 (1815) kappaletta ja apurahoja jaettiin 321 (286) kohteeseen. Keskimääräinen apuraha on suuruudeltaan noin 1 500 euroa.

Jenny Matinahon rahasto jakoi Veikko Sinisalo –palkinnon äänisuunnittelija Jarkko Tuohimaalle, TEAM-rahaston palkinto jaettiin Tampereen kirjallisuuskerho TKY:lle, Irene ja Kalevi Sorsan rahaston kääntäjäpalkinto Katriina Huttuselle, Katri Vala rahaston runopalkinto Reetta Pekkaselle, Työelämän Kehittämispalkinto ohjelmapäällikkö Nuppu Rouhiaiselle.

Ruusintorpan kirjailijaresidenssissä tuloksekasta kesää vietti yhteensä kuuden viikon ajan toimittaja Ulla-Maija Rouhiainen.

Taloudellinen toimintaympäristö

Säätiön 60-vuotispäivien kunniaksi järjestettiin yrityksille suunnattu tukikeräys. Keräys järjestettiin niin, että jokaisen maakunnan sadalle suurimmalle yritykselle lähetettiin säätiötä esittelevä kirje ja säätiön esite. Valitettavasti keräys ei tuottanut juuri ollenkaan lahjoituksia.

Sitä vastoin säätiöön oman rahastonsa perustaneille tahoille toimitetut keräyskirjeet tuottivat kohtuullisen paljon lahjoituksia, jotka suunnattiin lahjoittavan järjestön omalle rahastolle. Lahjoitusten myötä näiden rahastojen kohdalla toimintamahdollisuudet lisääntyivät huomattavasti.

Asunto-osakevarallisuuden lisäksi Kansan Sivistysrahaston sijoitusvarallisuus oli elokuun loppuun saakka sijoitettuna Nordea Investment Management –yrityksen kautta. Säätiö järjesti salkunhoidon kilpailutuksen, jonka tuloksena salkkuvarallisuus sijoitettiin Danske Capitalin ja Evli Pankki Oyj:n kautta.

Rahaston tulos oli tilikaudella suurelta osin salkun konvertoinnin ja monien vuosien myyntivoittojen tuloutumisen seurauksena 2 345 805,14 (425 680,20) euroa. Taseen loppusumma oli tilikauden päättyessä 14 088 989,86 (11 717 996,46) euroa, josta oman pääoman osuus on 13 809 655,67 (11 463 850,53) euroa. Säätiön kulujen kasvu verrattuna edelliseen tilikauteen johtui juhlavuoden toiminnasta ja hankkeista.

Rautatieläisten liiton rahastoon lahjoitettiin Lappeenrannan Pulsassa sijaitseva kokonaispinta-alaltaan 2,384 hehtaarin Rantapirtti-niminen tila (kiinteistötunnus 405-481-4-0).

Säätiöön perustettiin lahjoituksen myötä Kotien Puolesta rahasto, Turun liikunta- ja urheilurahasto, Kristiina ja Ulf Sundqvistin rahasto ja Hanna-Liisa ja Erkki Liikasen rahasto.

Yhteistyö

Säätiön asiamies toimi Voionmaanranta Oy:n hallituksen, Työväenliike 1917 ja 1918 neuvottelukunnan ja Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan Sidosryhmätoimikunnan jäsenenä.

Ursula Oy:n hallituksessa KSR:oa edusti **Antero Niemi**, toimien hallituksen puheenjohtajana.

Hallinto ja toimisto

Säätiön toimisto sijaitsee Hakaniemen keskeisellä paikalla, osoitteeseen Säästöpankinranta 2 A. Alivuokralaisina tiloissa ovat Palkansaajasäätiö ja Suomen Viestintärahoitus Oy.

Kansan Sivistysrahaston valtuuskunta kokoontui kalenterivuonna kahdesti. Säätiön hallitus kokoontui kalenterivuoden 2015 aikana kahdeksan kertaa, joista yksi kokous pidettiin sähköpostin välityksellä.

Toimistolla työskenteli toimistotyöntekijänä **Raija Alhainen**, taloussihteerinä **Kirsi Tammi** ja säätiön asiamiehenä **Ulla Vuolanne**.